

En vurdering av reguleringsplan for Åsmundvatnet, Årnes iht. Naturmangfoldsloven

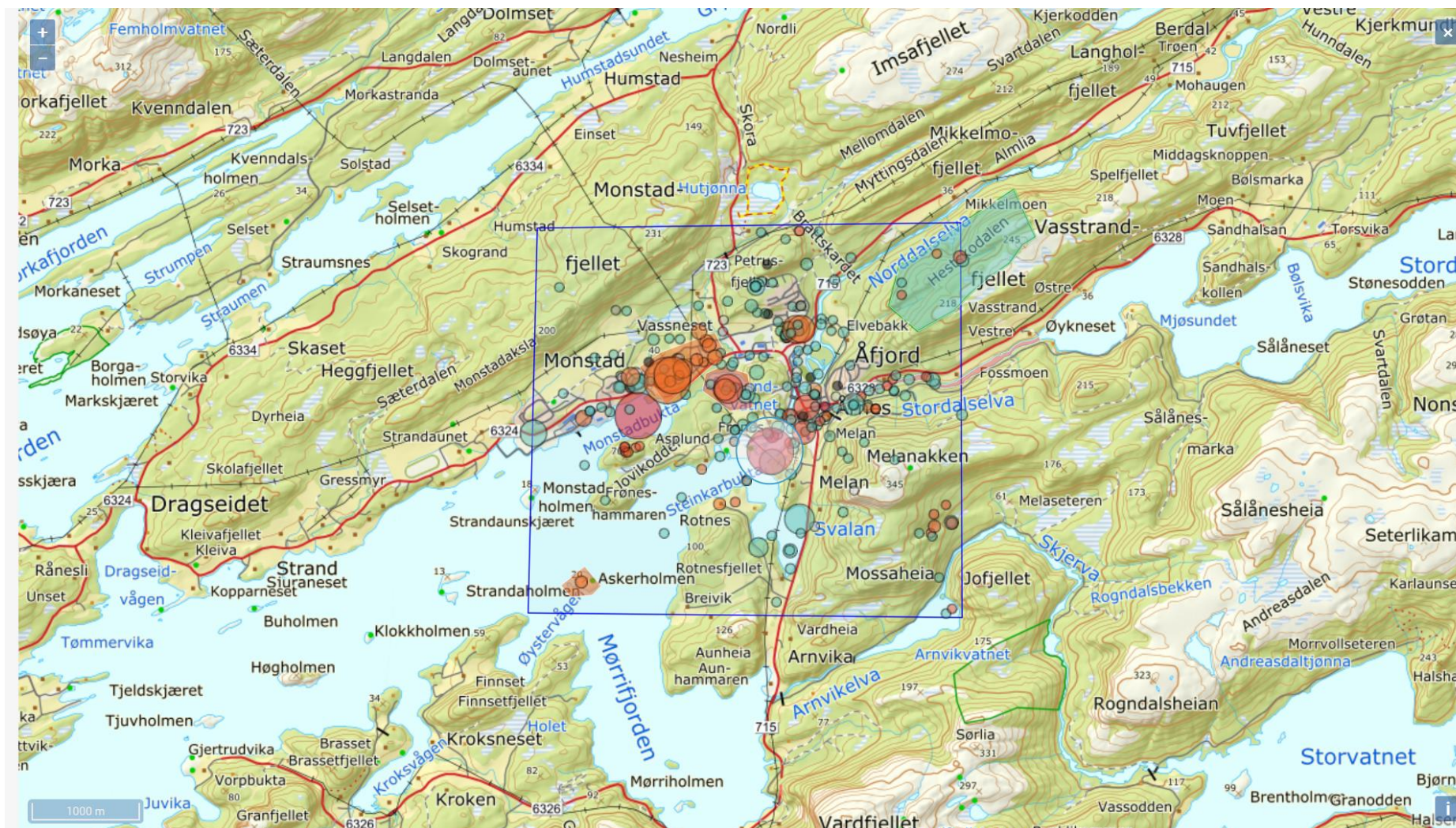
INNLEDNING

Denne rapporten er utarbeidet av Rose Haugen, som på oppdrag fra Kystplan AS har gjennomført en vurdering etter Naturmangfoldsloven §8-12 av reguleringsplan for Åsmundvatnet, del av gnr. 57 bnr.1, i Åfjord kommune, heretter referert som ÅV. Vurderingen er basert på paragrafene i Naturmangfoldsloven og kjente registreringer av arter, naturtyper, osv. ligger til grunn for vurderingen.

Firmaet Rose Haugen er et enkeltmannsforetak eid og drevet av Rune Haugen. Undertegnede er utdannet cand.scient. marin biologi, og har utført et større antall undersøkelser, med påfølgende vurderinger og rapporter i maritime områder. Undertegnede er dessuten ornitolog, og har utarbeidet viltrapporter, gjennomført feltundersøkelser og flere utgreiinger ifm. arealplaner, forvaltningsplaner osv. for en rekke offentlige institusjoner og private foretak.

METODIKK OG RESULTAT

Vurderingene er basert på paragrafene i Naturmangfoldsloven §8-12. Kjente registreringer som ligger tilgjengelig på internett er undersøkt for å se og vurdere reguleringsplanen opp mot enkelt arter, arter samlet sett og økosystemer, samt vernede områder og områder med spesiell status. Resultater fra undersøkelsen og vurderingen er presentert på de neste sidene i tabell form. Undersøkelsen har lagt vekt på registreringer i og i nærhet til reguleringsplan, og for rødlistede arter er det lagt vekt på fugler og pattedyr, samt noe på flora og lav. Undersøkelsen i artsdatabanken ble utført for ÅV og tilgrensende områder. Tilgrensende områder er 1,5- 1,8 km fra ytre grense av reguleringsplanene i alle himmelretninger (se Kart 1).

Kart 1: Kart over Åsmundvatnet og kommunesenteret Årnes i Åfjord kommune. Inntegnet med blå ramme viser området som er undersøkt i artdatabanken for registrerte rødlistede arter. Blå ramme for undersøkelsen er 1,5 til 1,8 km fra det planlagte regulerte området Åsmundvatnet.

Det ideelle for denne undersøkelsen ville vært en undersøkelse i felt spredt over flere besøk hvor en kombinasjon av lytting og befarings i og rundt ÅV. Slike feltundersøkelser baserer seg ofte på lite kunnskap om et område og / eller mistanke om sårbare arters tilhold og observasjoner av disse. Det er ikke gitt informasjon til undertegnede som har bekreftet et behov for feltundersøkelse. Behovet ville vært på generelt basis og da det det ikke har kommet informasjon som skulle tyde på et behov, har dette ikke blitt gjennomført.

Vurdering ut i fra NATURMANGFOLDSLOVEN §8- 12				
§ 8 KUNNSKAPSGRUNNLAGET	«Sjekk»	VURDERING		TILTAK
I Vurdere hvor sterke føringer planen gir for fremtidig arealdisponering II Vurdere hvor mye naturmangfold som berøres III Vurdere om tilstanden i en vannforekomst påvirkes IV Vurdere om naturmangfoldet som påvirkes er rødlistet eller om området er vernet, eller annen status som verdifull	Arter (rødliste status); www.artsdatabanken.no	Ja		EN; brushane, vipe VU; dvergdykker (Stordalselva), vannrikse (Åsmundvatnet), skjeand (1995), rosenfink (1979), oter, Trær; VU; ask (Åfjord kirke), Bløtdyr; VU; elvemusling (Stordalselva) NT; fiskemåke, tyrkerdue, stær, gulspurv, gjøk, 1 hønsehauk Lav; EN; granfiltlav (årnes sentrum), VU; Gulprikklav , meldråpelav (og 1km i S), rosa tusselav, trønderflekklav (alle i SØ, ca. 1,3 km unna, samt i V 700m), NT; skorpefiltlav, rognelundlav, gubbeskjegg, sprikeskjegg
	Verneområder; www.naturbase.no		Nei	Det er ingen vernede områder innenfor 1 km fra reguleringsplanen for ÅV. Nærmeste er Kariholet, som på det nærmeste er ca. 1km fra det planlagte regulerte området ÅV. Det nest nærmeste vernede området er Skjerva som ligger over 1,6km fra reguleringsområdet ÅV. Både Kariholet og Skjerva er naturreservat vernet under skogvern.
	Viktig kulturlandskap; www.naturbase.no		Nei	Det er ingen helhetlige kulturlandskap som er registrert i naturbase i de nærmeste kilometerne (>5km) fra ÅV.

	Naturtyper; www.naturbase.no	Ja		Innenfor planlagt regulering ligger Hubekken. Nedre del er registret som viktig naturtype, nærmere bestemt som viktig bekke­drag. Videre er Åsmundvatnet med tilgrensende kantskog, samt en del av Monstadbukta med tilhørende kantvegetasjon innenfor det planlagte reguleringsområdet. To mindre skogområder i sør ligger rett utenfor det planlagte reguleringsområdet for ÅV. De er og registrert som viktige naturtyper.
	Verna vassdrag; www.nve.no		Nei	Norrdalen og Norddalselva er vernet vassdrag. Nedre del av det planlagte regulerte området, Frønes ligger 150m fra det området som er vernet vassdrag. Det området som søkes regulert ligger ikke innenfor nedbørsfeltet til det vernede vassdrag.
	Miljøregistrering i skog (MiS); www.skogoglandskap.no		Nei	Nærmeste MiS er ca. 25m i sør for tiltenkt regulert område, ved høyde rett vest av vei. Det neste er over 400m i Ø, og på andre siden av både elv og vei.
	Andre utgreiinger og rapporter; kommunale viltkart o.l.		Nei	Ingen kjente andre registreringer utover de som er blitt undersøkt her, iht. kommunen. Det er kjent at området ved ÅV en viktig viltbiotop for elg og rådyr, med trekk igjennom. Elva fra sjøen er spesiell med tanke på sjørørreten.
§9 FØRE VAR PRINSIPPET				
Vurdere om det foreligger en risiko og da skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å unnlate å treffe forvaltningstiltak	Fare for alvorlig skade på naturmangfoldet		Nei	Det vurderes til at ingen alvorlig skade eller irreversibel skade på naturmangfoldet vil skje ved etablering av et boligområde med veier.
	Fare for irreversibel skade på naturmangfold		Nei	Det anbefales derimot at «føre var-» prinsipper benyttes, og at man bl.a. sikrer at forurenset

	Bruk «Føre var», er det behov for handleplikt?	Ja		vann og avløp er kontrollert og ikke medfører avsig til nærliggende bekker og at det blir gjort minimalt med gravearbeid og inngrep i Hubekken.
§ 10 ØKOSYSTEMTILNÆRMING OG SAMLET BELASTNING				
Vurdere alle mulige påvirkninger ut fra en samlet vurdering.	Samle alle registreringer til en felles vurdering. Vil planlagt «inngrep/tiltak/aktivitet» medføre stor belastning i sum på arter/økosystem?		Nei	Ved en total vurdering basert på kjente registreringer vedrørende arter, og økosystemene deres iht. Naturmangfoldsloven §8 til §12 er det sannsynlig at belastningen for enkelt arter i området eller økosystem i sum vil bli liten. Det er ingen registreringer som tyder på at (sårbare, truede) enkelt arter eller økosystemet generelt rundt planlagt boligfelt og vei vil medføre endringer for arters eller økosystems utvikling og overlevelse, så fremt man gjør minimale inngrep i Hubekken.
§11 KOSTNADENE VED MILJØFORRINGELSE SKAL BÆRES AV TILTAKSHAVER				
Vurdere om det kan dokumenteres kostnader knyttet til forringelse eller skader	Tiltakshaver skal dekke kostnader ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet.	Ja		Avløp sikres mot avrenning slik at eutrofiering og forurensing forhindres ifm med byggefasen og etter etablering av hus og veier er etablert.
§12 MILJØFORSVARLIGE TEKNIKKER OG DRIFTSMETODER				
Vurdere eventuelle driftsmetoder og teknikker som skal brukes hvis det er aktuelt	Er byggemetoden og driftsmetoden forsvarlig for miljøet? Bør det stilles krav til andre byggemetoder og driftsmetoder?	Ja		Anbefaler at det vises aktsomhet og at det gjøres minst mulig inngrep i Hubekken. Ved evt. fare for forurensing av grunn /vann, bør det vises aktsomhet og sikres at utslipp forhindres/redueres.
			Nei	

KONKLUSJON

Denne undersøkelsen er basert på Naturmangfoldsloven §8- 12. Funn og vurderinger er utført ut i fra offisielle databaser på internett vedrørende registreringer, med hovedvekt på fugler og pattedyr, men også andre riker er vurdert som planter og lav etc.

Undersøkelsen viser at det er registrert mange arter som er rødlistede innenfor en radius på ca. 1,6- 1,8 km fra det planlagte regulerte området ved ÅV. Det legges vekt på arter som tilhører kategoriene CR (kritisk truet), EN (nært truet) og VU (Sårbar). Noen av disse er registrert i området som søkes regulert, slik som vannrikse (VU). Dette er en enkel observasjon, og denne artens biotop er ute i vann-, myr- sivomåder (våtmark) og i Åsmundvatnet er det ikke tenkt å gjøre inngrep som vil påvirke denne artens potensielle tilstedeværelse. Ingen i kategorien CR er registrert, og kun brushane og vipe av fugl i kategorien EN i nærområdet til ÅV reguleringsområde. Disse artene vil ikke bli berørt av en utbygging i ÅV, ut i fra de registreringer som er gjort og de(n) biotopen(e) som vil bli berørt. Mange arter av lav som er EN er registrert i områdene rundt ÅV, men ikke i selve planlagt regulert område. Lavarter som ikke vokser innenfor planlagt reguleringsområde vil ikke bli berørt, og heller ikke elvemusling som er registrert i Stordalselva. Heller ikke av flora er det registreringer i området som tyder på at rødlistede arter vil bli berørt. Generelt vil ikke de registrerte rødliste artene bli berørt av boliger og veier ved ÅV. Det er kjent at elg og rådyr har fast tilhold i området, og deres tilstedeværelse i området vil berøres til en viss grad, men begge arter har sterke bestander og etablering av boliger og mindre lokale veier vil ikke påvirke deres tilstedeværelse i vesentlig grad. Disse artene er hverken rødlistede eller har en biologi (atferd) som medfører at de vil forsvinne fra området.

Hubekken er lokalt viktig for sjøørret og det anbefales at det gjøres minimalt med inngrep i bekken. Ingen vernede områder vil bli berørt og heller ikke viktige kulturlandskap eller MiS (Miljøregisteringer i Skog). En MiS ligger bare ca. 25 m fra tiltenkt regulert område, men det vurderes til at den ikke vil forringes. Ingen vernede vassdrag vil heller ikke bli berørt, da regulert område ligger utenfor og ikke i nedbørsfeltet til Nordals- og Stordalselva. Elvemusling som er registrert i vassdraget vil ikke bli berørt. Det er flere viktige naturtyper registrert i og liker ved tiltenkt regulert område. Innenfor planlagt regulering ligger Hubekken. Nedre del er registret som viktig naturtype, nærmere bestemt som viktig bekkedrag. Videre er Åsmundvatnet med tilgrensende kantskog, samt en del av Monstadbukta med tilhørende kantvegetasjon innenfor det planlagte reguleringsområdet. Det er ikke tenkt å gjøre inngrep i Åsmundvatnet, og heller ikke i Monstadbukta. Dermed er det lite fare for at disse naturtypene forringes, så lenge det tas hensyn i byggefasen. To mindre skogområder i sør ligger rett utenfor det planlagte reguleringsområdet for ÅV. De er og registrert som viktige naturtyper, men vil heller ikke bli berørt av boliger og veier iht. det som er planlagt regulert og utbygd. Det anbefales at gjøres minimalt med inngrep ved og i Hubekken og at det vises stor grad av aktsomhet, og at det forebygges mot avrenning av forurenset vann under og etter byggeperioden i hele området og spesielt ved Hubekken.

En lokalisering av et boligområde i ÅV med veier er gunstig iht. at det er få biologiske ressurser som trues, når en ser det i sammenheng med at det er lite med registrerte hensynskrevende rødlistede arter i selve planlagt regulert område. Samtidig er det ingen områder med spesiell vernestatus som vil påvirkes. Derimot er det viktige naturtyper innenfor området. De må det tas sterkere hensyn til, og da spesielt i og ved Hubekken, slik at både sjøretten og bekkedraget ivaretas. Totalt sett er det liten sjanse for at det vil oppstå irreversible skader på naturmangfoldet og økosystem så fremt det ikke gjøres inngrep av vesentlig grad i Hubekken. Derfor er det en gunstig plass å regulere for boliger iht. Naturmangfoldsloven §8- 12.

Ideelt sett burde området vært gjenstand for en befaring i hekke- og yngletiden. Slike befaringer bør gjennomføres flere ganger før en evt. har gode nok data til å konkludere. Befaringer blir oftest gjort iht. pålegg, mistanker eller kunnskap som tilsier at det er arter som har tilhold i området med en slik status at en ønsker å dokumentere dette. Den type mistanke eller kunnskap har ikke blitt kjent under denne undersøkelsen.

Det anbefales at føre var- prinsipper brukes og at evt. kloakk og forurenset vann, samt evt. spill fra oljesøl blir sikret fra avrenning til grunn og ned i bekker og vann. Inngrep i Hubekken må gjøres så minimalt og skånsomt som mulig.

Totalt sett vurderes det til at det planlagte regulerte området ved ÅV vil ha liten betydning både for enkelt arter, økosystem, og naturtyper i sin helhet. Det anbefales å vise hensyn ved bruk i yngle- og hekkeperioden på vår og forsommer, og spesielt ift. inngrep i Hubekken.

Rune Haugen,

15. mars 2018.